Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 май 2015 г.
(OR. en)

8971/15

CSDP/PSDC 283
COPS 152
CFSP/PESC 164
POLMIL 65
CIVCOM 89

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Съвета
Дата:	18 май 2015 г.
№ предх. док.:	8947/15 CSDP/PSDC 278 COPS 149 CFSP/PESC 157 POLMIL 60 CIVCOM 84
Относно:	Заключения на Съвета относно ОПСО

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно ОПСО, приети от Съвета на 18 май 2015 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ОБЩАТА ПОЛИТИКА ЗА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА (ОПСО)

Съвет по външни работи, 18 май 2015 г.

1. Световната и европейската обстановка в областта на сигурността се промени драматично през последните години. Това създава необходимост от по-силна Европа, с по-силна и ефективна обща политика за сигурност и отбрана (ОПСО). Конфликтите, заплахите и нестабилността в държавите в непосредственото съседство на ЕС и в по-широк план, засягащи по-специално Ирак, Либия, Сахел, Сирия и Украйна, така както е посочено в доклада на върховния представител, наред с дългогодишните и нововъзникващите предизвикателства пред сигурността, оказват съществено влияние върху европейската сигурност и мира и сигурността в международен план, като поставят под съмнение нашите основни ценности и принципи.

2. Като предприемат действия по отношение на тези конфликти, източници на нестабилност и други предизвикателства, свързани със сигурността, ЕС и неговите държави членки поемат повече отговорности, за да действат като фактор за сигурността в международен план, и по-конкретно в съседните региони, като по този начин се повишава собствената им сигурност и глобалната им стратегическа роля чрез съвместното намиране на отговор на тези предизвикателства. Чрез единствения по рода си всеобхватен подход на ЕС към предотвратяване и управление на конфликтите и първопричините за тях, ЕС и неговите държави членки трябва да играят съществена роля чрез общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и други политики и инструменти.

3. Съветът подчертава значението и навременността на текущия стратегически преглед, ръководен от върховния представител, за оценка на промените в глобалната обстановка, и на предизвикателствата и възможностите, пред които е изправен Съюзът. Съветът приветства продължаващите тесни консултации с държавите членки, които са от съществено значение за върховния представител при изпълнението на нейния мандат, насочени към осигуряване на здрава основа, която да даде възможност на Европейския съвет през юни да вземе решение по бъдещите действия. Съветът очаква да продължи този приобщаващ процес. Интересите, приоритетите и целите на ЕС, съществуващите и настъпващите заплахи, предизвикателствата и възможностите, както и инструментите и средствата на ЕС за тяхното посрещане, биха могли да бъдат идентифицирани и описани в широка европейска стратегия по въпросите на външната политика и политиката на сигурност. Ще бъде изтъкнато все по-важното значение на ролята на ОПСО във външната дейност на ЕС.

4. Съветът изрично подчертава необходимостта да се укрепят допълнително връзките между външната и вътрешната сигурност. Целта е да се засилят взаимодействията в ответната реакция на ЕС по отношение на приоритетни хоризонтални въпроси като тероризма, организираната престъпност, чуждестранните бойци, контрабандата и трафика на хора, незаконната миграция, хибридните заплахи, управлението на границите, енергийната сигурност и киберсигурността, като се вземе предвид, наред с другото, текущото преразглеждане на Европейската програма за сигурност. В този контекст Съветът насърчава развиването на допълнителни взаимодействия между ОПСО, както по отношение на гражданските, така и на военните ѝ измерения, и участниците в областта на свободата, сигурността и правосъдието, по-конкретно агенциите на ЕС (Европол, Frontex и CEPOL) и с Интерпол, въз основа, наред с другото, на рамките за сътрудничество, сключени между ЕСВД, FRONTEX и Европол, както и между ЕСВД и Европейските жандармерийски сили.

5. В светлината на нарастващото използване на хибридни стратегии и операции от държавни и недържавни субекти, особено в непосредственото съседство на ЕС и в по-широк план, Съветът приканва върховния представител, в тясно сътрудничество със службите на Комисията и Европейската агенция по отбрана, и в консултация с държавите — членки на ЕС, да представят до края на 2015 г. съвместна рамка с конкретни предложения за подпомагане на борбата с хибридните заплахи и за засилване устойчивостта на ЕС и неговите държави членки, както и на партньорите. В рамката следва да се вземе предвид работата, свързана с кибернетичната отбрана, ранното предупреждение, стратегическите комуникации, съответните вътрешни и външни политики на ЕС, и да се извърши оценка на последиците за развитието на способностите. Съветът подчертава освен това необходимостта от взаимно допълване и прозрачно сътрудничество и координация в тази област със съответните партньорски организации, включително по-специално НАТО, както и страните партньори, според случая.

6. Съветът припомня значението на едни по-ефективни структури за управление на кризи в рамките на ЕСВД, включително необходимостта от повече граждански експертен опит. Планирането и провеждането на мисии и операции по линия на ОПСО все още представлява област, в която е необходимо да се постигне напредък. Във връзка с това Съветът очаква резултатите от прегледа на ЕСВД и свързаното с тях преразглеждане на структурите на ЕСВД за управление на кризи. Тази работа следва да позволи по-нататъшно включване на всеобхватния подход на ЕС към управлението на кризи.

7. С цел да се реагира на променящата се обстановка по отношение на сигурността и стратегическия контекст, Съветът е повече от всякога ангажиран с по-нататъшното укрепване на ОПСО и увеличаване на капацитета на ЕС да действа като фактор за сигурността, в съответствие със заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г. и заключенията си от ноември 2013 г. и ноември 2014 г. Съветът приветства постигнатия напредък, съответно отчетен от върховния представител, Европейската агенция по отбрана и Комисията, и призовава за продължаване на усилията за изпълнението им. Съветът подчертава значението на ефективната комуникация за повишаване на осведомеността на обществото и насърчаване на по-добро разбиране на въпросите на сигурността и отбраната.

8. В съответствие със заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г. относно сигурността и отбраната Съветът изтъква отново необходимостта от подобряване на ефективността на ОПСО и развиване и поддържане на способностите на държавите членки, с подкрепата на по-интегрирана, устойчива, новаторска и конкурентна европейска отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), която също допринася за създаването на работни места, растеж и иновации в целия ЕС и е в състояние да укрепи стратегическата автономност на Европа, като повиши възможността ѝ да действа съвместно с партньорите. Това изисква системно сътрудничество и координация в рамките на ЕС и между неговите държави членки, което да бъде подкрепено с необходимите средства и бюджетни ресурси, и последователно и ефективно използване на инструментите и политиките на ЕС в полза на сигурността и отбраната.

   Като зачита върховенството на компетентността на държавите членки в областта на отбраната, ЕС може да съдейства за сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната, в съответствие с Договорите. Поради това отнасящите се до отбраната въпроси следва да се разглеждат също така и в съответствие с други свързани политики и сектори на ЕС, и обратно, като по този начин се използва пълноценно добавената стойност на ЕС.

9. За да се преодолеят нарастващите предизвикателства в областта на сигурността, преди Европейския съвет Съветът подчертава значението на разпределянето на достатъчно равнище на разходи за отбрана и необходимостта от максимално ефективно използване на тези ресурси, за да се стимулира допълнително развитието на способностите, научните изследвания и технологиите в областта на отбраната, както и сътрудничеството. Съветът припомня доброволните и общи стандарти за разходите в областта на отбраната, одобрени от управителния съвет на ЕАО на равнище министри през 2007 г.[1], които са основани на качеството и сътрудничеството.

[1] 20 % от общите разходи за доставки на оборудване за целите на отбраната, 35 % от които за европейски съвместни доставки на оборудване; 2 % от общите разходи за отбрана в областта на научните изследвания и технологиите, 20 % от които за европейски съвместни научни изследвания и технологии в областта на отбраната.

10. Освен това, с оглед на същественото участие в граждански мисии по линия на ОПСО и широката гама от задачи, които те все по-често са призовавани да изпълняват, Съветът изтъква отново необходимостта от пълно прилагане на плана за развитие на гражданските способности и стимулиране на развитието, наличието и генерирането на граждански способности. Това включва преразглеждане на приоритетните области, които бяха одобрени от Европейския съвет във Фейра, когато преди 15 години стартираха гражданските мисии по линия на ОПСО, и следва да отразява резултатите от последващите действия във връзка с текущия стратегически преглед. Съветът също така призовава държавите членки и ЕСВД да работят съвместно с цел да се подпомогне по-специално набирането и разполагането на персонал.

11. Освен това Съветът подчертава, че вземането на политическо решение за използване на ускорена процедура за процеса на планиране на военни мисии/операции по линия на ОПСО, в светлината на неотложния характер на ситуацията, изисква своевременно набелязване на силите и следва да доведе до по-бързо предоставяне от държавите членки на персонал и по-бързо създаване на необходимите сили за улесняване на стартирането на мисия.

Подобряване на ефективността, видимостта и въздействието на ОПСО

12. Съветът подчертава значителния принос на мисиите и операциите по линия на ОПСО за международния мир и стабилност. ЕС е разположил понастоящем единадесет граждански мисии по линия на ОПСО и пет военни операции по линия на ОПСО на три континента.[2] ЕС изразява одобрението си за работата, извършена от целия граждански и военен персонал, участващ в тях.

В светлината на по-широкия ангажимент на ЕС, Съветът приветства успешното начало на консултативната мисия на ЕС за реформа в сектора на гражданската сигурност в Украйна (EUAM Ukraine) през 2014 г. и EUCAP SAHEL Mali през 2015 г. Той приветства също така успешното осъществяване на преходната военна операция по линия на ОПСО в Централноафриканската република (EUFOR RCA) през март 2015 г., последвана от стартирането на новата военна консултативна мисия по линия на ОПСО в страната (EUMAM RCA). Съветът отбелязва успешния принос на европейските жандармерийски сили в рамките на EUFOR RCA и EUCAP SAHEL Mali.

[2] EUAM Ukraine; EUBAM Libya; EUBAM Rafah; EUCAP Nestor; EUCAP SAHEL Mali; EUCAP SAHEL Niger; EUFOR Althea; EULEX Kosovo; EUMAM RCA; EUMM Georgia; EUNAVFOR Atalanta; EUPOL Afghanistan; EUPOL COPPS; EUSEC RD Congo; EUTM Somalia и EUTM Mali.

Съветът изтъква отново своята загриженост относно трагичната загуба на човешки живот на мигранти в южната част на Средиземноморието и необходимостта да се предотвратяват тези случаи. Вследствие на заключенията от извънредното заседание на Европейския съвет на 23 април и в съответствие с тях днес Съветът одобрява концепцията за управление на кризи и приема решението на Съвета за създаване на операция по линия на ОПСО за разбиване на мрежите за незаконно превеждане на хора при спазване на международното право. Съветът настоява за по-задълбочена работа на тази основа, за да се подпомогне по-нататъшното вземане на решения от Съвета. Съветът приветства също продължаващата работа за укрепване на EUCAP SAHEL Niger, за да се подпомогнат нигерските власти в това отношение и подчертава необходимостта от комплексен подход и тясна координация с други мисии по линия на ОПСО в региона и с други инструменти на ЕС. Съветът припомня необходимостта да се изпълняват проектите за интегрирано управление на границите в региона на Сахел в съответствие с плана за действие за Сахел.

13. Съветът изтъква специално значението на работата с партньорите, и по-конкретно ООН, НАТО, ОССЕ, Африканския съюз, Лигата на арабските държави и АСЕАН, както и със стратегическите партньори и другите партньорски държави от съседните региони и в световен мащаб, като се зачитат надлежно институционалната рамка и автономността на ЕС при вземането на решения и принципът за приобщаване.

    В този смисъл, и по-специално предвид настоящия стратегически контекст, Съветът приветства факта, че ЕС доразвива сътрудничеството с международните си партньори, и изтъква по-конкретно:

    – специалното и дългогодишно сътрудничество с ООН в управлението на кризи и необходимостта от по-нататъшно укрепване на нашите институционални отношения и стратегическо партньорство и във връзка с това приветства приоритетните области, съвместно определени неотдавна, за засилване на стратегическото партньорство между ООН и ЕС в областта на поддържането на мира и управлението на кризи за периода от 2015 до 2018 г. Съветът подчертава значимостта на приноса на държавите — членки на ЕС, за операциите на ООН по поддържане на мира;
    – непрекъснатото тясно и взаимно укрепващо сътрудничество с НАТО в области от общ интерес в стратегическо и оперативно отношение, при управлението на кризи и при развиването на военни способности, когато изискванията се припокриват, като се продължи да се търсят още взаимодействия и взаимно допълване. Съветът приветства усилията на върховния представител за укрепване на стратегическото и практическото сътрудничество между ЕС и НАТО, включително

с оглед на Европейските съвети, които се занимават с въпросите на отбраната, и срещите на върха на НАТО, с общата цел за изграждане на истински взаимоотношения между организациите, като същевременно надлежно се зачита автономността на всяка организация да взема решения. Без да се засягат разпоредбите на Договора за ЕС, Съветът насърчава още сътрудничеството между НАТО и държавите — членки на ЕС, които не членуват в НАТО;

– за сътрудничеството с Африканския съюз и африканските партньори в резултат на декларацията от срещата на високо равнище ЕС—Африка от 2014 г.;
– за продължаващото партньорство с ОССЕ и насърчава по-нататъшното развитие на сътрудничеството в областта на предотвратяването на конфликти, управлението на кризи, възстановяването след конфликти и основаната на сътрудничество сигурност в зоната на ОССЕ; приветства по-специално благоприятстващата помощ на ЕС за специалната мисия на ОССЕ за наблюдение в Украйна;
– за развиването на диалога и сътрудничеството по линия на ОПСО с все по-голям брой държави партньорки и приветства по-специално неотдавна подписаните рамкови споразумения за участие, с които се изграждат нови партньорства в Азия и Южна Америка, както и нарастващото партньорско участие в мисии и операции по линия на ОПСО; Съветът насърчава ЕСВД да продължи да въвлича допринасящите партньори във възможно най-голяма степен в подготовката и провеждането на тези мисии и операции, без да се засяга автономността на ЕС за вземане на решения и в съответствие с договорените рамки;
– значимостта на продължаващото сътрудничество с партньорите за укрепване на сигурността в съседните на ЕС региони, чрез диалог, сътрудничество и подкрепа за реформите в сектора на сигурността в желаещите съседни на ЕС страни, включително в Групата за сътрудничество относно ОПСО в рамките на Източното партньорство, като се отбелязва също важният принос на многостранния доверителен фонд за подпомагане на участието на държавите от Източното партньорство, както и чрез по-нататъшни ангажименти със средиземноморските партньори.

14. Съветът приветства продължаващото прилагане на всеобхватния подход на ЕС към външните конфликти и кризи, изложен в заключенията на Съвета от май 2014 г., включително чрез плана за действие за 2015 г., с оглед на по-нататъшното му въвеждане в практиката съвместно с държавите членки, включително посредством регионални стратегии, и очаква представянето на актуализиран план за действие за 2016 г., разработен в тясно сътрудничество с държавите членки въз основа на извлечените поуки.

15. В съответствие с всеобхватния подход на ЕС и с цел постигане на максимално въздействие, ефикасност и последователност на подкрепата на ЕС, Съветът приканва върховния представител и Комисията да разработят до средата на 2016 г., в консултация с държавите членки, стратегическа рамка на равнище ЕС за подкрепа на реформата на системата за сигурност. Тази политическа концепция следва да обедини ОПСО и всички други инструменти на ОВППС в тази област, както и инструментите за сътрудничество за развитие и факторите в областта на свободата, сигурността и правосъдието, като същевременно се зачитат съответните правни основания, основни цели и процедури за вземане на решения.

16. Съветът приветства неотдавнашното представяне, преди заседанието на Европейския съвет през юни, на съвместното съобщение „Изграждане на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието — създаване на способности в нашите партньори за предотвратяване и управление на кризи“ и приветства предложенията за по-нататъшна работа и последващи действия. В съответствие с предишни заключения, в които се настоява за систематичен, координиран и съгласуван политически подход за конкретно прилагане, Съветът приветства по-специално предложенията за оценка и наблюдение и за методология за управление на риска, както и за засилване на редовното и систематично взаимодействие и по-добра координация между институциите на ЕС и държавите членки по отношение на изграждането на капацитет в сферата на сигурността.

    Съветът подчертава гъвкавия географски обхват на инициативата, като припомня заключенията на Европейския съвет от март 2014 г. относно отношенията между ЕС и Африка, и заключенията си от ноември 2014 г. Съветът отбелязва съображенията за устойчиви договорености относно финансирането и приканва ЕСВД и службите на Комисията да продължат да работят с оглед на Съвета по външни работи през октомври/ноември във връзка с пълния потенциал на всички инструменти на Съюза в това отношение, като вземат предвид техните правни основания, както и да направят оценка на осъществимостта на: евентуално адаптиране на Механизма за подкрепа на мира в Африка, за да се преодолеят ограниченията в него; създаването на инструмент на ЕС, който обвързва в по-голяма степен мира, сигурността и развитието в рамките на един или повече съществуващи инструменти на ЕС; както и специален инструмент за тази цел, с оглед на средносрочния преглед на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г., като едновременно с това се подобри съгласуваността със собствените инструменти на държавите членки и се обхванат средносрочните предизвикателства.

Въз основа на определените пилотни проекти в Мали и Сомалия, както и на необходимостта да се укрепи Африканската архитектура за мир и сигурност, Съветът приканва ЕСВД и службите на Комисията, в тясно сътрудничество с делегациите на ЕС и в консултация с държавите членки, до лятото на 2015 г. да представят план за изпълнение с конкретни мерки и участници.

17. Като подчертава необходимостта от подобряване на ефективността и способността за реагиране на ОПСО в днешната все по-непредсказуема и бързо променяща се обстановка от гледна точка на сигурността, Съветът по-специално:

а. Приветства напредъка в работата по проект за създаване на общ център на службите, наред с другото чрез предложение за платформа за подкрепа на мисии, като част от по-дългосрочен процес за постигане на по-голяма ефективност и гъвкавост и за рационализиране на функциите по предоставяне на подкрепа за гражданските мисии по линия на ОПСО и подобряване на тяхното своевременно разполагане и ефективно провеждане. В този контекст Съветът приветства извършената подготвителна работа по платформата за подкрепа на мисии и очаква съвместната работа с компетентните служби на ЕСВД и на Комисията с цел постигане на положителни резултати до началото на 2016 г.;

б. Призовава ЕСВД, когато това е договорено от държавите членки, да използва систематично извлечените поуки, които са особено необходими, за да се подобри бързото разполагане и да се оптимизират резултатите от мисиите и операциите по линия на ОПСО;

в. Приветства продължаващите усилия за интегриране на правата на човека, хуманитарното право и правото за бежанците, в т.ч. защитата на цивилното население, както и на децата при въоръжени конфликти, в планирането, изпълнението и прегледа на ОПСО. Съветът изтъква необходимостта от по-систематичен и активен подход към тези въпроси на всички равнища.

Освен това Съветът насърчава допълнителните усилия за оптимизиране и укрепване на прилагането на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последвалите я резолюции, както и наличието на свързан с равенството между половете аспект в планирането, изпълнението и прегледа на ОПСО. Съветът приветства намерението на ВП/ЗП в рамките на предстоящия преглед на ЕСВД да създаде длъжност на високо равнище, посветена на Резолюция 1325 и въпросите, свързани с пола.

За тази цел Съветът приветства идеята за основно проучване, което би позволило да се оценят напредъкът и резултатите във връзка с правата на човека, равенството между половете и свързаните с тях области в течение на времето. Съветът призовава ВП/ЗП да продължи да бъде ангажиран с този въпрос и да представи констатациите и препоръките от основното проучване до 2016 г.

г. Във връзка със заключенията си от ноември 2013 г. Съветът приветства продължаващите, ръководени от държавите членки усилия за насърчаване на енергийната ефективност във въоръжените сили на държавите — членки на ЕС, и мисиите и операциите по линия на ОПСО и за повишаване на тяхната ефективност, в т.ч. чрез дейности на ЕАО, в рамките на дългосрочната перспектива за екологична отбрана и като част от приноса на ЕС и неговите държави членки за повишаване на осведомеността и изграждане на способности за справяне със свързаните с изменението на климата стратегически измерения и измерения в областта на сигурността. В този контекст Съветът отбелязва предстоящата конференция на страните по РКООНИК.

д. Приветства новата концепция за военни сили за бързо реагиране, като отбелязва, че тя предвижда по-широк и по-модулен подход към способностите на ЕС за бързо реагиране. Освен това Съветът потвърждава отново, че бойните групи на ЕС остават основният военен инструмент на ЕС за бързо реагиране, по-специално на първоначалния етап на навлизане при по-мащабни операции по линия на ОПСО. Съветът подчертава, че бъдещите бойни групи на ЕС следва да бъдат обучени, създадени и сертифицирани по съответния начин, съобразно пълния спектър от задачи съгласно концепцията за бойните групи на ЕС. С цел оптималното използване на тези ценни способности Съветът изтъква, като същевременно запазва достатъчно гъвкавост, че бойните групи на ЕС следва редовно да се вземат предвид по време на процеса на планиране на операции/мисии по линия на ОПСО като вариант за избор при кризисни ситуации, изискващи незабавни действия. В този смисъл Съветът приветства договореното неотдавна продължаване до декември 2016 г. на Декларацията относно стратегическите транспортни разходи на бойните групи на ЕС. Съветът насърчава по-нататъшната работа по тези въпроси. Накрая, Съветът приветства поетите ангажименти за попълване на списъка на бойните групи на ЕС, като същевременно отбелязва, че е важно държавите членки да поемат допълнителни ангажименти и по отношение на базите данни на сухопътните, военноморските и военновъздушните сили.

е. Отбелязва, че има възможност за по-нататъшно обсъждане на въпроса за финансирането на ОПСО, включително бойните групи на ЕС, като същевременно посочва, че преразглеждането на механизма Athena е приключило;

ж. Приветства продължаващата работа за прилагане на политическата рамка на ЕС за кибернетична отбрана, договорена през ноември 2014 г., и очаква първия доклад за напредъка до юни 2015 г., който следва да обхване всичките ѝ работни направления. Съветът подчертава необходимостта от повишаване на осведомеността за киберзаплахите и подкрепя повишаването на информираността за ситуацията, включително чрез организиране на учения и обучения в областта на ОПСО. Работата в тази област следва да бъде подкрепена от укрепване на способностите на държавите членки и на институциите на ЕС и засилен обмен на информация между тях. Освен това Съветът припомня позицията си, че международното право, по-специално Уставът на ООН, е приложимо за киберпространството и е от съществено значение за намаляване на рисковете и оказване на принос за мира и сигурността. Във връзка с това Съветът приветства съответните резултати от световната конференция относно киберпространството в Хага през 2015 г.;

з. Приветства също продължаващата работа за изпълнение на плана за действие, който беше съгласуван през декември 2014 г. с цел изпълнение на междусекторната стратегия на ЕС за морска сигурност, включително текущи инициативи от страна на институциите и агенциите на ЕС и държавите членки, с оглед и на подкрепата за съответните тематични и регионални стратегии на ЕС;

и. Приветства започването на преговорите за поръчки по линия на Сателитния център на ЕС на следващо поколение изображения с висока разделителна способност за правителствени цели и насърчава Комисията, ЕСВД, ЕАО и държавите членки да продължат да си сътрудничат в областта на космическото наблюдение и проследяване и изображенията с висока разделителна способност въз основа на активите на държавите членки и глобалната навигационна спътникова система;

й. Приветства постигнатото изясняване и разбиране по отношение на евентуалното използване на член 44 от ДЕС, който осигурява потенциален допълнителен вариант ЕС и неговите държави членки, действащи заедно като доставчик на сигурност, да се възползват от предвидената в рамката на Съюза гъвкавост. Съветът насърчи изпитването на свързаните с ОПСО варианти по време на учения.

Укрепване на развитието на способности

18. Като отчита непрекъснатото голямо търсене на подлежащи на бързо разполагане, добре обучени граждански експерти, включително със специализирани профили, Съветът подчертава необходимостта от по-нататъшно подобряване и ускоряване на развитието на гражданските способности. За тази цел Съветът приветства финализирането на списъка на гражданските задачи с общ характер по линия на ОПСО, присъщи за всички мисии, което позволява по-систематичен подход към развитието на гражданските способности като съществен принос за пълното прилагане на плана за развитие на гражданските способности, с оглед на заседанието на Европейския съвет през юни. Освен това Съветът припомня положителния принос, който националните стратегии могат да окажат за улесняване на разполагането на цивилен персонал. Съветът насърчава също ЕСВД да постигне по-нататъшен напредък за подобряване на процедурите за наемане на персонал и повишаване на прозрачността.

    В подкрепа на тези усилия за развитие на гражданските способности Съветът очаква също да бъде постигнато устойчиво решение за задоволяване на потребностите от обучение във връзка с гражданските мисии в контекста на ОПСО от съответните доставчици на обучение на национално и европейско равнище, което да намери отражение в политиката на ЕС за обучение във връзка с ОПСО. Във връзка с това Съветът също така изтъква необходимостта от завършване на работата по софтуерната платформа, наречена „Goalkeeper“, която да служи като информационен център за държавите членки и ЕСВД, подпомагащ обучението, набирането на персонал и разработването на национални списъци като неотложен въпрос, и подчертава, че е важно в подкрепа на този проект да бъдат заделени необходимите ресурси от ЕСВД.

19. Съветът приветства резултатите, постигнати от Европейската агенция по отбрана (ЕОА), и по-конкретно приноса ѝ за изпълнението на възложените от Съвета задачи през ноември и от Европейския съвет през декември 2013 г. Съветът приветства по-специално напредъка, постигнат от държавите членки с подкрепата на ЕОА, по проектите и програмите за обединяване и споделяне, най-вече по отношение на четирите ключови проекта, одобрени от Европейския съвет през декември 2013 г.: зареждане с гориво във въздуха, дистанционно пилотирани въздухоплавателни системи, правителствени сателитни комуникации и кибернетична отбрана. Съветът насърчава постигането на допълнителен напредък:

– по отношение на зареждането с гориво във въздуха: други държави членки да се присъединят към инициативата и да се набележат възможности за единодействие с подобни флотове в Европа; по-голяма оперативна съвместимост чрез създаване на цикъл на обучение във връзка със зареждането с гориво във въздуха; и използване на европейското командване на въздушния транспорт (EATC) като експертен център;
– по отношение на дистанционно пилотираните въздухоплавателни системи: ЕОА и Комисията да активизират дейностите си в областта на включването във въздушния трафик и сертифицирането и регулирането в областта на въздушния трафик за безопасна интеграция в единното европейско небе; взаимодействието с други партньори да се улесни, за да се гарантира валидността на икономическите аргументи относно програмата за дистанционно пилотирани въздухоплавателни системи на средна височина с висока издръжливост (MALE RPAS); други държави членки своевременно да се присъединят към инициативата;
– по отношение на правителствените сателитни комуникации: ЕОА и Европейската комисия да разгледат възможните следващи стъпки въз основа на приключилата оценка на съответните нужди на военните и цивилните потребители;
– по отношение на кибернетичната отбрана: да се обмисли възможността за рамкова програма за сътрудничество; да се повишат усилията в областта на обучението и образованието.

20. Програмите за сътрудничество са важни за укрепване на способностите в Европа, но и за изясняване на приоритетите за индустриалните сектори. Въз основа на новите рискове и предизвикателства пред сигурността, плана за развитие на способностите, оценка на възможностите за сътрудничество, произтичащи от съвместната база данни, и политиките на ЕС в по-широк смисъл, в рамките на компетентността на ЕАО биха могли да се разгледат възможни допълнителни приоритетни области във връзка със способностите. С оглед предприемането на работа по най-обещаващите приоритети във връзка със способностите, ЕАО може да изготви подходящи пътни карти със заинтересованите държави членки.

21. Съветът насърчава ЕАО да продължи да подкрепя проектите за сътрудничество в областта на способностите, включително чрез разработване на ключови фактори и стимули в тясна координация с държавите членки. Съветът взема под внимание работата по неизкривяващите пазара фискални мерки, съответстващи на действащото европейско законодателство, стимулите и иновативните подходи за сътрудничество, в т.ч. обединяването на проекти за възлагане на обществени поръчки, както и работата по евентуалната подкрепа от страна на Европейската инвестиционна банка. Съветът насърчава ЕАО, в тясно сътрудничество с държавите членки, да разработи конкретни предложения и да докаже тяхната добавена стойност.

22. Съветът насърчава ЕАО в новата ѝ роля за улесняване координацията на становищата на военните органи във връзка с „Единно европейско небе“ (SES) с цел постигане целите на държавите членки. Становищата на военните органи трябва да бъдат вземани предвид при развитието на европейското въздушно пространство, за да се запазят изискванията за работа и особеностите на тези органи.

23. Като припомня заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г., Съветът насърчава държавите членки да проучат начини за сътрудничество, отчитайки ползите от модели като европейското командване на въздушния транспорт (EATC).

24. Съветът насърчава държавите членки чрез националните си процеси на вземане на решения да продължат да използват и прилагат на практика рамката на политиките за систематично и дългосрочно сътрудничество в областта на отбраната, приета през ноември 2014 г., с оглед на засилване на систематичното сътрудничество в областта на отбраната в Европа — от определянето на приоритети, през поддръжката на способностите по време на експлоатация, до извеждането от експлоатация/обезвреждането.

Укрепване на европейската технологична и индустриална база в областта на отбраната

25. Съветът приветства процеса на консултации с всички заинтересовани страни, организиран съвместно от Комисията и ЕАО относно подготвителното действие за научни изследвания във връзка с ОПСО, което ще бъде стартирано от Комисията през 2017 г. Въз основа на положителна оценка, извършена с участието на държавите членки, подготвителното действие следва да доведе до предложение за по-широка научноизследователска програма в следващата многогодишна финансова рамка, като наред с другото се вземат под внимание планът за развитие на способностите, както и други изисквания на ОПСО. Съветът набляга на факта, че ориентираните към отбраната научни изследвания във връзка с ОПСО следва да отчитат специфичните особености на сектора на отбраната; да се разработват в тесни консултации на всеки етап с държавите членки; да отговарят на и да бъдат в съответствие с дейностите на ЕАО и да допълват националните програми за научни изследвания, за които е необходимо държавите членки да поддържат усилията си за финансиране; и на факта, че значимостта на решенията, вземани от държавите членки, се зачита изцяло в съответствие с приложимите процедури. Съветът приветства създаването на експертна група за предоставяне на съвети във връзка с целите, управлението, условията и обхвата. Освен това той настоява в рамките на подготвителното действие да се осигури максимален бюджет съгласно финансовите разпоредби и спазвайки правилното протичане на бюджетния процес, за да се изпробват изцяло ползите от подкрепата на ЕС за научните изследвания във връзка с ОПСО.

Нещо повече, междувременно ще бъде изпробвана и оценена способността на ЕАО да управлява този вид проекти.

26. Съветът изтъква отново необходимостта от извличане на максимална полза от полезните взаимодействия в научните изследвания и технологиите в сферата на изделията с двойна употреба, в съответствие със заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г. Съветът приканва Комисията, в консултации с ЕАО, да стимулира достъпа за отбранителната индустрия, и по-специално за МСП, до имащите отношение механизми на ЕС за финансиране, за да се даде възможност за пълноценни полезни взаимодействия в областта на технологиите с двойна употреба, като се има предвид, че военните способности продължават да се притежават и управляват от държавите членки.

27. Като подчертава значимостта на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), Съветът приветства усилията на Комисията и на ЕАО да подкрепят тази база, в т.ч. да подобряват нейната конкурентоспособност и устойчивост на световния пазар, както и да стимулират създаването на работни места, иновациите и растежа в държавите членки. Съветът припомня, че тези усилия следва да включват равни възможности за отбранителната промишленост в ЕС, да бъдат балансирани и в пълно съответствие с правото на ЕС. Той насърчава проучването на възможностите за свързване на инвестициите в европейската отбранителна индустрия с общата програма за растеж и инвестиции, представена от председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер. Съветът подчертава, че е важно да се подобрят икономическата ефективност и ефикасността на европейския пазар в областта на сигурността и отбраната. За тази цел той изтъква отново, че е необходимо двете директиви от 2009 г.[3] относно отбраната да бъдат изпълнени и приложени, без да се засяга член 346 от ДФЕС. Освен това Съветът насърчава Комисията и ЕАО, в тясно сътрудничество с държавите членки, да направят анализ на въздействието на директивите относно трансграничното сътрудничество в Европа в областта на отбраната, за да бъдат представени препоръки за политиките въз основа на тази съвместна оценка. Съветът също така отбелязва текущата работа на ЕАО за определяне на ключови стратегически дейности.

---

[3] Директива 2009/43/ЕО за трансфер на продукти, свързани с отбраната, и Директива 2009/81/ЕО за възлагане на поръчки в областта на отбраната и сигурността.

28. Съветът приветства подкрепата на Комисията и ЕАО за малките и средни предприятия (МСП) в сектора на сигурността и отбраната, в т.ч. чрез увеличаване на осведомеността относно възможностите за осъществяване на стопанска дейност и достъпа до финансиране от ЕС, като по този начин се улеснява достъпът до програмите на ЕС за финансиране и трансграничните пазари. Съветът приканва Комисията да продължи да развива дейност в тази насока, в т.ч. като стимулира участието на МСП в подготвителното действие за научни изследвания във връзка с ОПСО. Той приветства действията, произтичащи от плана за действие на ЕАО относно МСП, както и създаването от Комисията на консултативната група по въпросите на трансграничния достъп за МСП до договори в областта на сигурността и отбраната, и подчертава необходимостта от активно участие на всички имащи отношение заинтересовани страни, в т.ч. държавите членки. Съветът очаква резултатите от работата на консултативната група през идните 12—18 месеца.

29. Той насърчава продължаването на работата по стандартите и сертифицирането, което ще бъде от полза както за правителствата, така и за индустриалния сектор, като се намалят разходите и се повиши оперативната съвместимост.

30. Като изтъква отново политическата ангажираност, изразена в заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г., Съветът специално подчертава, че договореностите за сигурност на доставките са важни за разработване на дългосрочното планиране и сътрудничество и за функционирането на вътрешния пазар в областта на отбраната, и поради това подчертава, че е необходимо да продължи да се подобрява сигурността на доставките. Съветът отбелязва текущите усилия в тази насока, в т.ч. чрез разработването от Комисията, съвместно с държавите членки и в сътрудничество с върховния представител и ЕАО, на пътна карта за всеобхватен режим за сигурност на доставките в целия ЕС, и чрез други инициативи и действия. Той отчита, че трябва да бъдат проучени всички елементи, необходими за този всеобхватен режим.

* * *

31. Съветът очаква предстоящото обсъждане между държавните и правителствените ръководители, чиято цел е да се дадат стратегически насоки за укрепването на ОПСО и задълбочаването на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната в Европа, в светлината на променящата се обстановка в сигурността и в съответствие с Договорите. Съветът ще продължи да разглежда въпроса, да следи напредъка и да дава принос, и ще направи равносметка през ноември 2016 г., за да даде възможност на Европейския съвет да предостави допълнителни насоки.